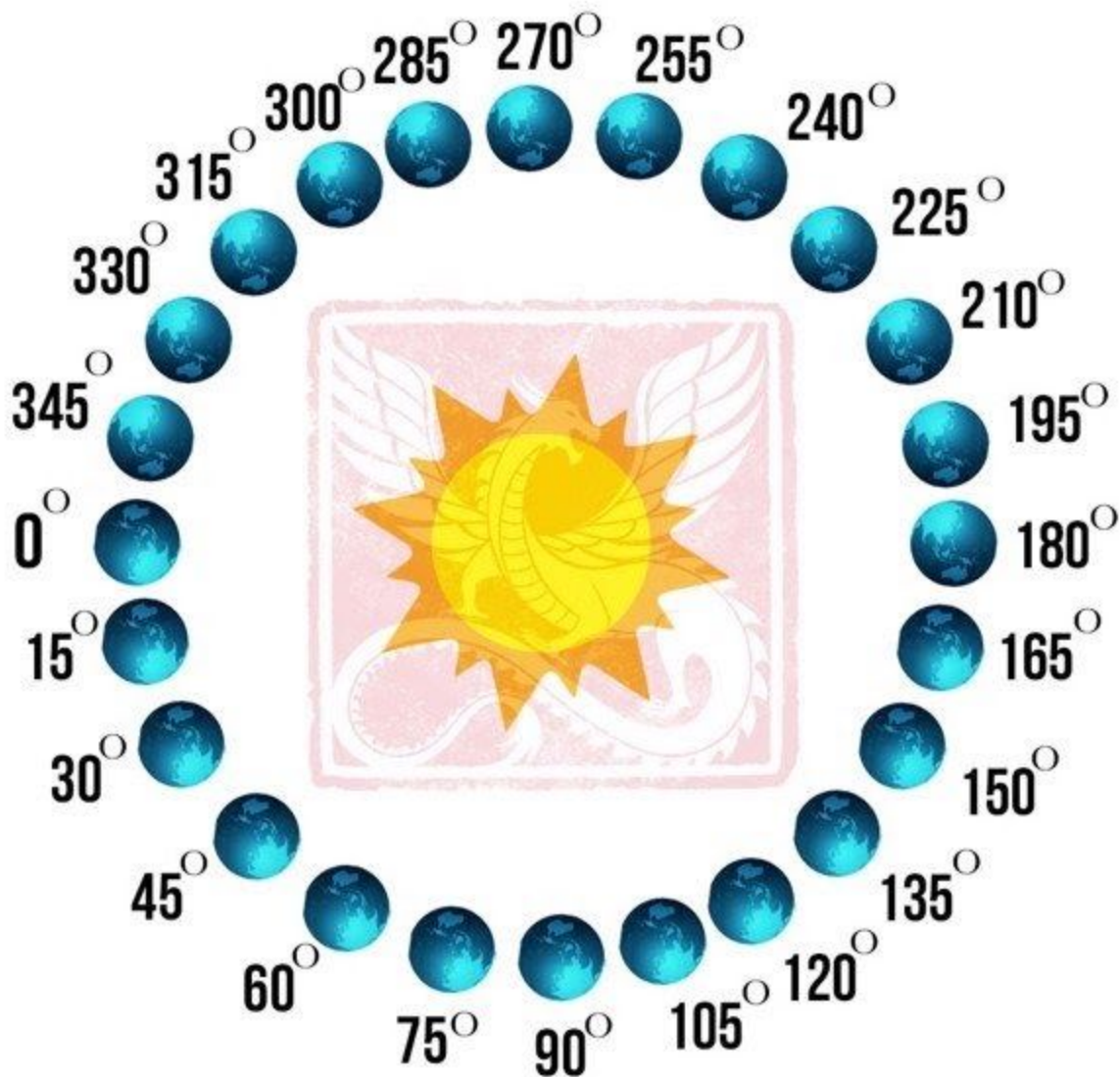

TIẾT KHÍ LÀ GÌ?

Như các bạn đã biết, Trái Đất quay quanh Mặt Trời theo quỹ đạo hình ellipse. Nhưng để dễ hình dung bạn hãy tưởng tượng quỹ đạo là một đường tròn (360 độ) và tiết khí đó chính là 24 điểm đặc biệt trên quỹ đạo mà Trái Đất quay quanh Mặt Trời , mỗi điểm cách đều nhau 15 độ.

Theo lịch vạn niên, có tổng cộng 24 tiết khí trong một năm. Đó đồng thời cũng là thời điểm Mặt Trời ở các kinh độ: 0°, 15°, 30°, 45°, 60°, 75°, 90°, 105°, 120°, 135°, 150°, 165°, 180°, 195°, 210°, 225°, 240°, 255°, 270°, 285°, 300°, 315°, 330°, 345° so với Trái đất.

PHÂN LOẠI 24 TIẾT KHÍ

Chia làm 4 loại như sau

Biểu thị sự nóng lạnh thay đổi cho nhau có 8 tiết khí: Lập xuân, Xuân Phân; Lập Hạ, Hạ chí; Lập thu, Thu Phân; Lập Đông, Đông Chí.

Biểu thị cho nhiệt độ thay đổi có 5 tiết khí: Tiểu Thử, Đại Thử, Xử Thử, Tiểu Hàn, Đại Hàn.

Biểu thị cho sự liên quan đến mưa, nước có 7 tiết khí: Vũ Thủy, Cốc Vũ, Bạch Lộ, Hàn Lộ, Sương Giáng, Tiểu Tuyết, Đại Tuyết.

Biểu thị cho sự vật, hiện tượng có 4 tiết khí: Kinh Trập, Thanh Minh, Tiểu Mãn, Mang Chủng.

TIẾT KHÍ MÙA XUÂN

Tiết khí mùa Xuân bao gồm: Tiết Lập Xuân, tiết Vũ Thủy, tiết Kinh Trập, tiết Xuân Phân, tiết Thanh Minh và tiết Cốc Vũ.

Tiết khí thứ 1 - Tiết Lập Xuân

Tiết Lập Xuân có thể rơi vào ngày 4/2 hoặc 5/2 dương lịch hàng năm.

Tiết khí này bắt đầu một năm mới, báo hiệu mùa xuân đến. Vạn vật vũ trụ bước vào một chu kỳ tuần hoàn mới trong năm, vạn vật khôi phục trở lại, bừng lên sức sống mãnh liệt. Một năm, bốn mùa bắt đầu từ đó.

Tiết khí thứ 2 - Tiết Vũ Thủy

Có thể rơi vào ngày 19/2 hoặc 20/2 dương lịch chứ không phải âm lịch hàng năm.

Tiết Vũ thủy dịch nghĩa từ Hán văn nghĩa là mưa ẩm, bắt đầu từ thời điểm này có những cơn mưa xuân với những hạt mưa nhỏ li ti.

Lúc này gió Xuân thổi khắp nơi, băng tuyết tan, không khí ẩm thấp, nước mưa nhiều nên gọi là Vũ Thủy.

Tiết khí thứ 3 - Tiết Kinh Trập

Tiết Kinh Trập có thể rơi vào ngày 6/3 hoặc 7/3 dương lịch hàng năm.

Tiết Kinh trập báo hiệu sau thời gian này một số loài côn trùng, sâu bọ bắt đầu sinh sôi, nảy nở. Khi mùa xuân đến, cây cối đâm chồi, nảy lộc thì các loài sâu bọ bắt đầu được sinh ra.

Tiết khí thứ 4 - Tiết Xuân Phân

Tiết Xuân Phân có thể rơi vào ngày 21/3 hoặc 22/3 dương lịch hàng năm.

Đây là thời điểm giữa mùa Xuân. Vào ngày này Mặt Trời ở trên Xích Đạo. Đây là điểm giữa của 90 ngày Mùa Xuân, vào ngày này ngày và đêm ở Bán cầu Nam và Bán cầu Bắc như nhau nên gọi là Xuân Phân.

Sau ngày này vị trí chiếu thẳng của Mặt Trời hướng dần lên phía Bắc bán cầu nên ngày sẽ dài, đêm ngắn. Do đó Xuân Phân có thể gọi là khởi đầu mùa Xuân ở Bắc bán cầu, ở đây cây cỏ đã qua cái rét của mùa Đông, bước vào giai đoạn phát triển dưới nắng ấm của mùa Xuân.

Tiết khí thứ 5 - Tiết Thanh Minh

Tiết Thanh Minh có thể rơi vào ngày 4/4 hoặc 5/4 dương lịch hàng năm.

Thời điểm này khí hậu ấm áp, mát mẻ, cây cỏ bắt đầu đâm chồi nảy lộc, vạn vật bước vào thời kỳ sinh trưởng.

Tiết khí thứ 6 - Tiết Cốc Vũ

Tiết Cốc Vũ có thể rơi vào ngày 20/4 hoặc 21/4 dương lịch hàng năm.

Cốc vũ nghĩa là mưa rào. Vũ nghĩa là mưa, cốc nghĩa là ngũ cốc, những cơn mưa cuối mùa thu là những trận mưa rào, như những hạt ngũ cốc rơi xuống. Hoặc theo ý nghĩa khác vì lượng mưa lúc này rất tốt có các loại hoa màu, ngũ cốc trong nông nghiệp sinh trưởng phát triển tốt.

TIẾT KHÍ MÙA HẠ

Tiết khí mùa Hạ bao gồm: Tiết Lập Hạ, tiết Tiểu Mãn, tiết Mang Chủng, tiết Hạ Chí, tiết Tiểu Thử và tiết Đại Thử.

Tiết khí thứ 7 - Tiết Lập Hạ

Tiết Lập Hạ có thể rơi vào các ngày 6/5 hoặc 7/5 dương lịch hàng năm.

Đây là thời điểm khởi đầu mùa Hạ, từ lúc này vạn vật phát triển mạnh mẽ. Lập Hạ là một tiết khí quan trọng có nhiệt độ tăng lên rõ rệt, nắng nóng sắp đến gần, mưa bão sấm nhiều, cây cỏ phát triển nhanh.

Tiết khí thứ 8 - Tiết Tiểu Mãn

Tiết Tiểu Mãn có thể rơi vào ngày 21/5 hoặc 22/5 dương lịch hàng năm. Trong thời điểm tiết khí này thì những trận mưa mùa hạ có thể xảy ra những đợt lũ nhỏ và Tiểu mãn nghĩa là lũ nhỏ

Tiết khí thứ 9 - Tiết Mang Chủng

Tiết Mang Chủng có thể rơi vào ngày 6/6 hoặc 7/6 dương lịch hàng năm.

Mang chủng là thời điểm chòm sao Tua rua bắt đầu xuất hiện trên bầu trời, những người bận những công việc khác mà chưa kịp làm đất để canh tác thì vẫn còn có thể tranh thủ làm nhanh vẫn có thu hoạch, không lo trễ, muộn.

Tiết khí thứ 10 - Tiết Hạ Chí

Tiết Hạ Chí có thể rơi vào ngày 21/6 hoặc 22/6 dương lịch hàng năm.

Hạ chí là thời điểm giữa mùa hạ, nhiệt độ và ánh sáng trong thời điểm này rất cao, có thời gian chiếu sáng của Mặt trời dài nhất trong ngày, nhiệt độ rất oi bức, khó chịu. Tục ngữ có câu: “Đêm tháng năm chưa nằm đã sáng, ngày tháng mười chưa cười đã tối” là vì vậy.

Tiết khí thứ 11 - Tiết Tiểu Thử

Tiết Tiểu Thử có thể rơi vào ngày 7/7 hoặc 8/7 dương lịch hàng năm.

Đây là thời điểm thời tiết đã khá nóng nhưng vẫn chưa phải là lúc nóng nhất nên gọi là Tiểu Thử.

Tiết khí thứ 12 - Tiết Đại Thử

Tiết Đại Thử có thể rơi vào ngày 22/7 hoặc 23/7 dương lịch hàng năm.

Đại Thử là tiết khí nóng nhất trong năm, nắng oi ả. Nguyên nhân của hiện tượng này là ảnh hưởng của các cơn bão, áp thấp nhiệt đới.

TIẾT KHÍ MÙA THU

Tiết khí mùa Thu bao gồm: Tiết Lập Thu, tiết Xử Thử, tiết Bạch Lộ, tiết Thu Phân, tiết Hàn Lộ và tiết Sương Giáng.

Tiết khí thứ 13 - Tiết Lập Thu

Tiết Lập Thu có thể rơi vào ngày 8/8 hoặc 9/8 dương lịch hàng năm.

Tiết lập thu bắt đầu thời gian bước vào mùa thu, nhiệt độ, ánh sáng giảm dần, hoa cúc bắt đầu nở, trời có biểu hiện se lạnh

Tiết khí thứ 14 - Tiết Xử Thử

Tiết Xử Thử có thể rơi vào ngày 23/8 hoặc 24/8 dương lịch hàng năm.

Lúc này cái nóng bức của mùa Hạ đã bắt đầu hết dần. Nó là điểm chuyển ngoặt của nhiệt độ hạ xuống, làm cho khí hậu trở nên mát mẻ, biểu thị cho sự nóng nực đã chấm dứt.

Tiết khí thứ 15 - Tiết Bạch Lộ

Tiết Bạch Lộ có thể rơi vào ngày 8/9 hoặc 9/9 dương lịch hàng năm. Bạch lộ nghĩa là nắng nhạt. Lúc này thời tiết chuyển mát hẳn, ban đêm se se lạnh, đã có sương rơi, sáng sớm thấy hơi nước, hơi sương đọng trên ngọn cỏ như mưa móc.

Tiết khí thứ 16 - Tiết Thu Phân

Tiết Thu Phân có thể rơi vào ngày 23/9 hoặc 24/9 dương lịch hàng năm. Đây là thời điểm giữa mùa thu. Lượng ánh sáng, nhiệt độ tiếp tục giảm, một số cây vàng lá và rụng xuống.

Tiết khí thứ 17 - Tiết Hàn Lộ

Tiết Hàn Lộ có thể rơi vào ngày 8/10 hoặc 9/10 dương lịch hàng năm.

Hàn lộ nghĩa là mát mẻ. Trong thời điểm này nửa cầu Nam hoàn toàn ngả về phía Mặt trời, nửa cầu Bắc nhận được lượng nhiệt và ánh sáng nhỏ nhất. Không khí chưa đến mức độ lạnh lẽo là do lượng nhiệt còn tồn dư từ mùa hạ duy trì.

Tiết khí thứ 18 - Tiết Sương Giáng

Tiết Sương Giáng có thể rơi vào ngày 23/10 hoặc 24/10 dương lịch hàng năm.

Thời tiết chuyển lạnh hẳn, đêm có sương rơi nhiều nên gọi là sương giáng, nguy hại hơn là bắt đầu có sương muối rơi.

TIẾT KHÍ MÙA ĐÔNG

Tiết khí mùa Đông bao gồm: Tiết Lập Đông, tiết Tiểu Tuyết, tiết Đại Tuyết, tiết Đông Chí, tiết Tiểu Hàn và tiết Đại Hàn.

Tiết khí thứ 19 - Tiết Lập Đông

Tiết Lập Đông có thể rơi vào ngày 7/11 hoặc 8/11 dương lịch hàng năm.

Thời điểm này bắt đầu mùa đông, ánh sáng và nhiệt độ tại nửa cầu bắc thay đổi giảm xuống rất mạnh.

Tiết khí thứ 20 – Tiết Tiểu Tuyết

Tiết Tiểu Tuyết có thể rơi vào ngày 22/11 hoặc 23/11 dương lịch hàng năm.

Khí trời đã lạnh thêm, bắt đầu có tuyết rơi nhưng còn ít nên gọi là Tiểu Tuyết.

Tiết khí thứ 21 – Tiết Đại Tuyết

Tiết Đại Tuyết có thể rơi vào ngày 7/12 hoặc 8/12 dương lịch hàng năm.

Đến kỳ tuyết rơi nhiều, các dòng sông dần tích tuyết nhiều hơn, phương Bắc đã bước vào mùa lạnh giá.

Tiết khí thứ 22 – Tiết Đông Chí

Tiết Đông Chí có thể rơi vào ngày 21/12 hoặc 22/12 dương lịch hàng năm.

Thời điểm này là giữa mùa đông. Ngày Đông Chí này ánh nắng gần như chiếu thẳng trên chí tuyến Nam, tại Bắc bán cầu ngày ngắn nhất, đêm lại dài nhất.

Tiết khí thứ 23 – Tiết Tiểu Hàn

Tiết Tiểu Hàn có thể rơi vào ngày 5/1 hoặc 6/1 dương lịch hàng năm.

Tiểu hàn nghĩa là rét nhẹ. Sau ngày này bắt đầu bước vào mùa lạnh, nhưng giá lạnh vẫn chưa đến cực điểm nên gọi là Tiểu Hàn.

Tiết khí thứ 24 – Tiết Đại Hàn

Tiết Đại Hàn có thể rơi vào ngày 20/1 hoặc 21/1 dương lịch hàng năm.

Đại Hàn có nghĩa là giá lạnh đến cực độ, rét thấu xương. Hết Đại Hàn đến Lập Xuân thời tiết lại ấm dần lên. Đến lúc này Trái Đất đã quay quanh Mặt Trời được một vòng, hoàn thành một chu kỳ gọi là một năm, 24 tiết khí trong năm

Thu Vân sưu tầm